

LESPAKKET E-WASTE RACE

VOORWOORD

Informatie voor leerkracht

De E-waste race richt zich op bewustwording over elektronisch afval en de impact hiervan op mens en milieu. Enerzijds bieden we een gastles en educatief materiaal aan om projectmatig aan de slag te gaan met dit onderwerp, anderzijds leveren we hieraan een praktische bijdrage door middel van een inzamelingsactie. Middels dit boekje kunnen kinderen actief aan de slag. Ze kunnen een rol kiezen die bij hun eigen ontwikkeling en voorkeur past. Zo biedt de E-waste race voor iedereen een leuk en leerzaam initiatief waarmee we een daadwerkelijke bijdrage leveren aan het milieu.

De gastles in de week voor de start van de race is een vast onderdeel van het project. Het extra materiaal in dit boekje is optioneel. Scholen kunnen uit dit boekje extra activiteiten kiezen passend binnen de beschikbare ruimte van de school.

INHOUDSOPGAVE

Informatie voor leerkracht en leerling

	bladzijde
Teams	04 - 08
• Verzamelaars	05
• Promotors	06
• Verslaggevers	07
• Managers	08
Keuzeactiviteiten	09 - 10
Prijzen	11
Contact	12

TEAMS

Informatie voor leerkracht en leerling

Wij adviseren om de klas in te delen in teams met verschillende rollen. Zo kan iedereen een taak op zich nemen die goed bij hem of haar past en zijn de leerlingen in kleinere groepjes verantwoordelijk voor een eigen taak. Alle kinderen uit de klas zijn 'verzamelaars', oftewel inzamelaars van elektronisch afval. Enkele kinderen uit de klas krijgen echter een dubbele functie tijdens de inzamelingsactie. Naast verzamelaar kan een kind bijvoorbeeld verslaggever of manager worden. Verdeel de rollen aan het begin van de race zodat iedereen zijn/haar taken kent.

**E-WASTE
RACE**

DE VERZAMELAARS - iedereen

Iedereen in de klas is een verzamelaar. De verzamelaars verzamelen oude en kapotte elektronische apparaten. Dit kunnen ze doen bij vrienden, burens, familie maar ook bij bedrijven of sportverenigingen. Ook al krijg je er een tweede functie als manager, verslaggever of promotor bij, je bent altijd een verzamelaar.

Hoe werkt het?

Op de website www.ewasterace.nl bekijk je waar en wanneer e-waste wordt aangeboden. Bekijk of het bij jou in de buurt is maar ook of jij er op de aangegeven datum en het tijdstip kunt zijn. Zo ja, dan reserveer je het afval en moet je op het aangegeven tijdstip voor de deur staan om het in ontvangst te nemen. Breng jouw opgehaalde afval de volgende schooldag mee naar school. BINGO, de punten zijn binnen!

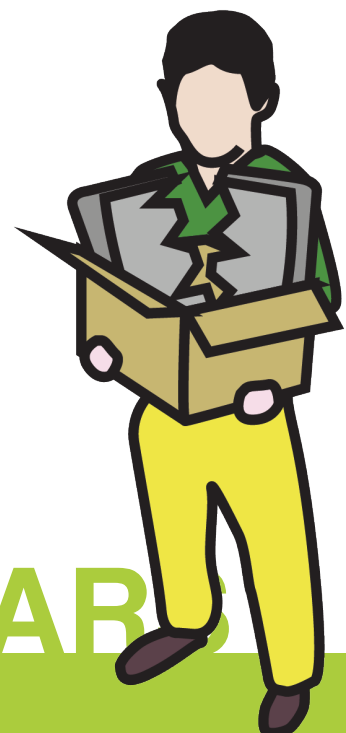
Let op! Wanneer jij e-waste reserveert moet je het ook echt komen ophalen, doe je dit niet dan krijg je strafpunten.

Afval rechtstreeks gekregen van bijvoorbeeld je buurman, ouders of familie?

Wanneer je e-waste aangeboden hebt gekregen zonder dat het op de website vermeld wordt, moet je zelf het elektronisch afval registreren op de site en laten 'ophalen' door een klasgenoot. Doe je dit niet dan kunnen wij jouw item niet zien en dan krijg je er dus ook geen punten voor.

Tip 1: Maak een brief aan je ouders, familie en kennissen waarin je ze uitlegt waarvoor je inzamelt en vraagt of ze iets voor je hebben. Dit is een goede manier om je verhaal te oefenen voor de campagne

Tip 2: Doe een rollenspel in de klas waarbij je oefent om langs de deuren te gaan. (zie ook www.ewasterace.nl/spelletjes)

VERZAMELAARS

DE PROMOTORS - 4 tot 8 kinderen

Om de E-waste race te kunnen winnen moeten jullie zoveel mogelijk kleine elektronische apparaten inzamelen. Het inzamelen gaat een stuk makkelijker als buurtbewoners jullie helpen door hun spullen op de website aan te bieden. De promotors hebben de taak om zoveel mogelijk buurtbewoners maar misschien ook wel bedrijven en verenigingen op de hoogte te brengen van jullie E-waste race. Hoe meer mensen het weten, des te meer elektronisch afval zal worden aangemeld op www.ewasterace.nl, dat jullie weer kunnen ophalen.

Promotie

Laat zoveel mogelijk mensen in de buurt weten dat jullie meedoen aan de E-waste race. Om dit te kunnen doen krijgen jullie een aantal taken, namelijk:

- Verstuur een **mail** naar je klasgenoten die iedereen vervolgens door kan (laten) sturen naar vrienden, familie en kennissen.
- Maak mooie **flyers** die je kunt verspreiden.
- Maak mooie **posters** die je in de wijk kunt ophangen.
- Benader **lokale nieuws(bladen)** voor een verslag over jullie race. Vraag eventueel aan je leerkracht welke kranten/omroepen je kunt contacteren. **Let op!** Benoem op zowel de flyers als de posters en in berichten duidelijk de website www.ewasterace.nl.

Tip 1: Verdeel bovenstaande taken onder de promotors

Tip 2: Benader de pers met de volgende twee punten:

- Laat zien hoe goed jullie al bezig zijn met de E-waste race.
- Doe een oproep om elektronisch afval aan te bieden op de website www.ewasterace.nl.

Tip 3: Jullie kunnen natuurlijk altijd zelf nog leuke acties bedenken om nóg meer aandacht te krijgen. Gebruik je fantasie en creativiteit!

DE VERSLAGGEVERS - 4 tot 8 kinderen

De verslaggevers brengen verslag uit van de race. Dit doen ze door o.a. foto's van de resultaten online te zetten en lokale nieuwsbladen te benaderen. De verslaggevers moeten ervoor zorgen dat jullie klas de aandacht krijgt die ze verdient! Ze hebben dus de taak om aan iedereen te laten zien hoe goed jullie klas bezig is. Dit doen ze door jullie acties te fotograferen en deze foto's op social media te zetten. De verslaggevers gebruiken hiervoor:

- **Instagram:** Je kunt een foto plaatsen op Instagram, vermeld @ewasterace in de omschrijving of @jeschool ([instagram.com/ewasterace](https://www.instagram.com/ewasterace))
- **Twitter:** De E-waste race heeft een Twitteraccount. Als je een tweet stuurt naar @ewasterace wordt deze gegarandeerd getweet! (twitter.com/ewasterace)
- **Facebook:** Je kunt een foto op de Facebookpagina van de E-waste race plaatsen. (facebook.com/ewasterace)

* Als je een bericht stuurt naar @ewasterace op Twitter, Facebook of Instagram heb je een grote kans dat je bericht wordt doorgestuurd. Gebruik ook altijd #ewasterace in je berichten. Als je geen Facebook, Instagram of Twitter hebt kun je vragen of je de foto's mag plaatsen via het account van een oudere broer, zus, je ouders of leerkracht.

Tip 1: Plaats iedere week op een vaste dag (bijv. woensdag) een update op social media.

Tip 2: Leg jullie E-waste race acties vast op foto, bijvoorbeeld:

- Zet één van de keuzeactiviteiten die jullie kiezen achteruit dit boekje op de foto.
- Stal een keer alle telefoontjes uit om er een foto van te maken.

Tip 3: Hang wekelijks de tussenstand op school/in de klas ter motivatie.

Tip 4: Wees creatief en bedenk zelf hoe je jouw klas in de picture kunt zetten.

DE MANAGERS - 2 tot 4 kinderen

De managers hebben de belangrijke taak om ervoor te zorgen dat alles goed verloopt. Zij helpen namelijk om de klas aan te sturen en actief te houden. Ze geven tips en kijken hoe de verslaggevers, promotors en verzamelaars het doen. Waar nodig kunnen managers groepen helpen door ze bijvoorbeeld extra mankracht te bieden of gewoon even te motiveren. Een manager verdiept zich in de rollen van de anderen zodat hij/zij weet hoe ze de anderen kunnen ondersteunen.

Motiveren / keuzeactiviteiten

De managers hebben de rol om in het begin van de race met de leerkracht af te stemmen welke van de activiteiten - op de volgende pagina's van dit boekje - jullie extra gaan doen tijdens de vier weken van de race. Met deze activiteiten komen jullie meer te weten over e-waste en daarnaast zijn ze een leuke motivatie voor de race. Vraag aan jullie docent wanneer en hoeveel tijd er is voor een extra les. Kies keuzeactiviteiten die passen in jullie schema.

Tip 1: Motiveer de klas bijvoorbeeld op een vrijdagmiddag zodat iedereen zin krijgt om in het weekend - wanneer je de meeste tijd hebt - veel oude elektronica op te halen.

Controle

Het is jullie gezamenlijke taak om er op toe te zien dat iedereen eerlijk inzamelt. Controleer of het aantal apparaten dat op de website geplaatst is klopt met wat er daadwerkelijk is opgehaald. Vraag aan je leerkracht om een overzicht van de scores.

Tip 2: Leg samen met de verslaggevers alle ingezamelde telefoontjes neer. Zo kunnen de verslaggevers hier een mooie foto van maken voor op social media. Jullie kunnen zo gemakkelijk het aantal telefoons tellen en controleren of dit klopt met het aantal op de website.

Tip 3: Wees creatief en verzin zelf een methode om je klas actief te houden.

MANAGERS

KEUZEACTIVITEITEN

Informatie voor leerkracht en managers

Hieronder geven wij een lijst van mogelijke activiteiten die ingezet kunnen worden als ondersteunend lesmateriaal bij de E-waste race. Dit zijn programma's van 15 minuten tot dagdelen. De leerkracht maakt hier (eventueel samen met 'de managers') een keuze in waarna de leerlingen die de rol van managers hebben gekregen de les verder voorbereiden. Het materiaal oplopend in tijdsduur:

FILM-/DOCUMENTAIREMATERIAAL - 15 tot 50 min

Ga naar www.ewasterace.nl/filmmateriaal. Hier staan korte documentaires over elektronisch afval. Kies een of meer filmpjes voor de extra les.

TUSSENSTAND / BEZOEKJE AAN DE WEBSITE - 15 min

Bezoek met de hele klas op het e-bord of met een projector de website van de E-waste race. Gezamenlijk bekijken en bespreken jullie de tussenstand. Welke verzamelaars zijn er al goed bezig? Leerlingen kunnen op dit moment ook vragen stellen, bijv. wanneer ze problemen hebben met de website of tips van klasgenoten om in te zamelen. Wellicht kunnen klasgenoten helpen.

SKYPEMEETING MET PROJECTLEIDER - 15 min

Neem contact op met jullie projectleider/gastdocent van de E-waste race en spreek met hem/haar een tijd af om via Skype op jullie e-bord te verschijnen. We bespreken hoe de race gaat en geven jullie leuke tips.

BRAINSTORM IN GROEPJES - 30 tot 60 min

Verzamel de aparte groepjes bij elkaar, dus de promotors, verslaggevers, managers en de overgebleven verzamelaars (mocht deze groep nog te groot zijn splits 'm dan op). In deze groepjes bedenken of bekijken jullie het actieplan van jullie rol. Wat kunnen jullie nog meer doen om die winst binnen te halen? Hou een brainstorm in je groep. Dit kun je wellicht vaker doen.

E-WASTE SPEL - 30 tot 60 min

Ga naar www.ewasterace.nl/spelletjes. Hier staat een overzicht van spelletjes die jullie met de hele klas of onderverdeeld in kleinere groepjes kunnen spelen.

DEMONTAGEWORKSHOP - 90 min

Ga naar ewasterace.nl/workshop. Hier staat uitgelegd hoe je een eigen demontageworkshop kunt geven. Let wel op dat hier enige voorbereiding voor nodig is. Ook is er gereedschap nodig voor de demontageworkshop en is het goed om meerdere begeleiders aanwezig te hebben. Het team van de E-waste race kan ook benaderd worden om een demontageworkshop te komen verzorgen.

KLEINE TRIP - dagdeel

Organiseer een uitje naar een milieustraat om te zien hoe zij afval inzamelen, scheiden en verwerken. Neem contact op met de lokale milieustraat om te vragen of jullie langs mogen komen.

Óf breng een bezoek aan een Repair Café bij jullie in de buurt. In een Repair Café worden kapotte apparaten gedemonteerd en gerepareerd. Op www.repaircafe.nl kun je altijd wel een Repair Café vinden bij jou in de buurt.

PROMOTIE MET DE KLAS - dagdeel

Ga (met de hele klas) flyeren/promoten langs de deuren, op een dorps-/marktplein of bij een supermarkt met de boodschap dat mensen hun elektronisch afval moeten aanmelden op www.ewasterace.nl.

Tip: Het is natuurlijk leuk en goed om mensen te kunnen vertellen waarom het zo belangrijk is dat jullie oude elektronica inzamelen. Leg ze uit wat jullie hebben geleerd. Bijvoorbeeld dat meer dan de helft van het e-waste niet wordt gerecycled en daardoor vaak in ontwikkelingslanden of op verkeerde plekken terecht komt. Je kunt ook vertellen dat in elektronica veel waardevolle materialen zit zoals een telefoon waar goud, zilver, platinum, koper en aluminium in te vinden is. Bedenk samen van tevoren wat jullie kunnen vertellen aan mensen.

PRIJZEN

Informatie voor leerkracht en leerling

BESTE INZAMELAAR TIJDENS DE RACE - Meeste e-waste ingezameld

De klas die aan het eind van de race de hoogste score heeft wint een schoolreis met de hele klas! Let op, want te score is niet hetzelfde als het aantal punten. We berekenen de score als volgt: score = punten/leerlingen. Zo maken ook kleinere klassen een kans, omdat bij de uitslag wordt gekeken naar de gemiddelde inzameling per leerling.

TEAMWORK EN GOEDE SCORE - Score hoger dan 500

Alle teams die goed teamwork leveren en een score 500 of hoger halen, krijgen een eervolle vermelding op de website! We schrijven een stukje over hoe goed jullie bezig zijn op de homepage van www.ewasterace.nl of jullie mogen zelfs een videoboodschap op de website laten plaatsen.

We hebben hiervoor wel bewijs nodig. Stuur een e-mail naar info@ewasterace.nl met de volgende bewijsmaterialen en de eervolle vermelding is voor jullie!:

- **Een foto of printscreen van het scorescherm.**
Laat in het scorescherm zien dat je score 500 of meer is.
- **Een foto van alle telefoons.**
Dit moet kloppen met het aantal dat op de website staat!
- **Een verzameling van drie social media berichten van de verslaggevers.**
- **Een foto van een poster of de flyers van de promotors.**

E-waste race

Hoogstraat 367

5654NC Eindhoven

E. Info@ewasterace.nl

T. 06-54643843

www.ewasterace.nl

© 2015 E-waste race

Dit lesmateriaal blijft ten alle tijden eigendom van de E-waste race en mag alleen gebruikt worden door deelnemende onderwijsinstellingen.

Alle rechten voorbehouden

Ontwerp: Joris Petterson

Tekst: Timmy de Vos, Laila Groenenveld, Joris Petterson

